

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 5Csp/23/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2617201403
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stella Al Khufash
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2021:2617201403.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica sudkyňou Mgr. Stellou Al Khufash v právnej veci žalobkyne: Y. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX/XX, XXX XX R. G., zastúpená advokátskou kanceláriou Sidor a partneri, s.r.o., so sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 52 635 970 proti žalovanému: TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, zastúpený advokátskou kanceláriou STRELÁK & Partners, s.r.o., so sídlom Záhradnícka 46, 821 08 Bratislava, IČO: 52 451 747 o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že úver vyplývajúci zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. K220142051 uzatvorenej dňa 26.06.2014 medzi žalobkyňou a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 17.02.2017 domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 785,00 €, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 785,00 € od 18.11.2016 do zaplatenia a náhradu trov konania. V odôvodnení žaloby uviedla, že sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaný od nej prijal na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. K220142051 zo dňa 26.06.2014 (ďalej len „Zmluva“). Predmetom Zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru. Žalobkyňa v zmluve vystupuje ako spotrebiteľ, keďže uzavrela Zmluvu ako fyzická osoba a pri uzatváraní a plnení Zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaný pri uzatváraní a plnení Zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná Zmluva je tak spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, ako aj zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Na žalobkyňu sa preto vzťahujú právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. Žalobkyňa tvrdila, že Zmluva nie je v súlade s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, so zákonom o spotrebiteľských úveroch a s ďalšími predpismi Slovenského právneho poriadku. Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch má spotrebiteľská zmluva v rámci ochrany a informovanosti spotrebiteľa obsahovať predpísané povinné náležitosti. Ich absencia alebo prípadný nesúlad spôsobujú sankcie podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. V súvislosti s uvedeným Zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú v rozpore s právnymi predpismi, a to najmä v Zmluve nie je uvedená výška RPMN, v Zmluve sú nesprávne a zmätočne určené výšky poplatkov, nie je v nej uvedená a ani bližšie určená adresa, kde je možné podať reklamáciu alebo sťažnosť, obsahom Zmluvy nie sú ustanovenia týkajúce sa nespĺcania spotrebiteľského úveru, splatenia úveru pred lehotou splatnosti, spôsobu zániku záväzku a mnohé ďalšie. Na základe hore uvedeného, spolu s uplatnením ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, absencia náležitosti adresy predávajúceho na uplatnenie reklamácie a sťažnosti má za následok bezúročnosť

a bezpoplatkovosť predmetného úveru. Výška úrokovej sadzby uvedená v Zmluve nezodpovedá (v neprospech žalobkyne) výške priemernej úrokovej miery z úverov peňažných ústavov v čase uzavretia predmetnej Zmluvy. Podľa tabuľky priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk uverejnenej na internetovej stránke Národnej banky Slovenska bola priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby 10,66 % pre podobné typy úverov so začiatkovou fixáciou úrokovej sadzby v mesiaci jún 2014. V zmysle Zmluvy je dohodnutá ročná úroková sadzba úveru 20 %, čo predstavuje takmer dvojnásobok ako je priemerná hodnota v bankách. S poukazom na hore uvedené je potrebné vnímať dohodu o výške úrokovej sadzby v zmysle § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka ako priečiacu sa dobrým mravom, a tým pádom ako absolútne neplatnú. Podľa názoru žalobkyne je Zmluva neplatná, eventuálne poskytnutý úver zo Zmluvy je bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa mala tak povinnosť splatiť úver len do výšky skutočnej istiny, ktorá sa rovná výške požičanej sumy úveru 1.000,00 €. Žalobkyňa zaplatila na účet žalovaného sumu 1.785,00 €, teda o 785,00 € viac ako jej bolo poskytnuté a tento preplatok tak zakladá bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobkyne. Žalobkyňa poukázala aj na Zmluvu o poskytovaní finančných služieb zo dňa 26.06.2014 závislú na Zmluve o úvere, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch a Občianskym zákonníkom, a preto predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a je neplatná.

2. Žalobkyňa podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.05.2018 využila svoje dispozičné právo so žalobou a navrhla, aby súd pripustil zmenu žaloby tak, že nebude konať o zaplatení finančnej čiastky, ale iba o vyslovení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, keďže doterajšie výsledky konania takúto zmenu umožňujú, nakoľko určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru by súd musel riešiť aj pri žalobe na plnenie, nakoľko zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 785,00 € z titulu bezdôvodného obohatenia by súd mohol až potom, čo by pozitívne rozhodol o predbežnej otázke, ktorou je určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Poukázala na ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého sa spotrebiteľ môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou ako i na zmenu právnej úpravy od 01.01.2018, podľa ktorej spotrebiteľ nemusí preukazovať naliehavý právny záujem.

3. Súd na základe hore uvedeného návrhu žalobkyne uznesením č.k. 5Csp/23/2017-58 zo dňa 03.12.2018 pripustil zmenu petitu žaloby zo dňa 16.02.2017, čím sa žalobkyňa v konaní ďalej domáhala, aby súd určil, že úver vyplývajúci zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. K220142051 uzatvorenej dňa 26.06.2014 medzi žalobkyňou a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci rozsudkom č.k. 5Csp/23/2017-82 zo dňa 29.10.2019, ktorým žalobu zamietol z toho dôvodu, že právo žalobkyne na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru považoval za premlčané. Súčasne žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Proti hore uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 26CoCsp/55/2020-131 zo dňa 19.05.2021, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že právny názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého je právo žalobkyne na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru premlčané, nebolo možné považovať za správny a dospel k právnomu záveru, že právo žalobkyne na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru premlčané nie je. Súdu prvej inštancie uložil povinnosť v ďalšom konaní zaoberať sa vecnou aj právnou dôvodnosťou žalobkyňou uplatneného nároku, vykonať dokazovanie v potrebnom rozsahu, jeho výsledky komplexne vyhodnotiť, posúdiť podľa príslušných hmotnoprávnych ustanovení a následne vo veci rozhodnúť.

6. Súd prejednal vec v neprítomnosti strán a ich právnych zástupcov, ktorí mali predvolanie na pojednávanie doručené riadne a včas. Právny zástupca žalobkyne svoju neúčast', ako i neúčast' žalobkyne, na pojednávaní ospravedlnil z dôvodu hospodárnosti konania a súčasne požiadal, aby súd pojednával v ich neprítomnosti. Právny zástupca žalovaného svoju neúčast' na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil.

7. Súd vykonal dokazovanie Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. K220142051 zo dňa 26.06.2014, príkazom na úhradu zo dňa 26.06.2014, Štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere zo dňa 26.06.2014, predsporovou výzvou zo dňa 02.11.2016, amortizačnou tabuľkou pre zmluvu č. K220142051, ako aj ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav veci:

8. Žalovaný, ako veriteľ, uzavrel dňa 26.06.2014 so žalobkyňou, ako dlžníčkou, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. K220142051 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni bezúčelový, bezhotovostný, spotrebiteľský úver vo výške 1.000,00 €, a to bezhotovostným prevodom na číslo účtu uvedené žalobkyňou v Žiadosti o prevod finančných prostriedkov, ktorá tvorí súčasť Zmluvy. Žalovaný poskytol žalobkyni úver za úrok v celkovej sume 200,00 €, tzn. vo výške 20 % z poskytnutej úverovej istiny. Za poskytnutie úveru žalovaný žalobkyni účtoval servisný poplatok v sume 90,00 €, tzn. vo výške 9 % z poskytnutej úverovej istiny. Žalobkyňa sa zaviazala istinu úveru, úrok z úveru a servisný poplatok, teda celkom sumu 1.290,00 € (1.000,00 € + 200,00 € + 90,00 €) zaplatiť žalovanému v 13. mesačných splátkach, a to prvé tri mesačné splátky vo výške po 5,00 € a ďalej v pravidelných 10. mesačných splátkach vo výške po 187,50 € (istina vo výške 78,43 %, úrok vo výške 14,51 % a servisný poplatok vo výške 7,06 % z každej jednotlivéj splátky). Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 10. deň po poskytnutí úveru a každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Žalobkyňa dňa 13.02.2015 úver predčasne splatila.

9. Zmluva o spotrebiteľskom úvere, z ktorej žalobkyňa svoj nárok vyvodzuje, je zmluva o úvere upravená v § 497 a nasledujúcich zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka. Táto zmluva patrí v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka medzi tzv. absolútne obchody, pre ktoré je daná pôsobnosť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Zároveň, keďže žalobkyňa uzavrela predmetnú zmluvu ako spotrebiteľ, na daný právny vzťah sa však vzťahuje aj zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ustanovenia § 52 a nasledujúce zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka.

10. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

12. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

14. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

15. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

16. Podľa § 11 ods. 1, písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

17. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmach, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

18. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.01.2018, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

19. Podľa čl. 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

20. Podľa § 52 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

21. Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Súd na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci s poukazom na zhora citované ustanovenia dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne.

23. Súd mal preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovaným vznikol záväzkovo-právny vzťah, a to platným uzavretím Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. K220142051 dňa 26.06.2014 (ďalej len „Zmluva“). Na základe tejto Zmluvy žalovaný poskytol žalobkyni bezúčelový, bezhotovostný, spotrebiteľský úver vo výške 1.000,00 €, a to bezhotovostným prevodom na číslo účtu uvedené žalobkyňou v Žiadosti o prevod finančných prostriedkov, ktorá tvorí súčasť Zmluvy. Žalovaný poskytol žalobkyni úver za úrok v celkovej sume 200,00 €, tzn. vo výške 20 % z poskytnutej úverovej istiny. Za poskytnutie úveru žalovaný žalobkyni účtoval servisný poplatok v sume 90,00 €, tzn. vo výške 9 % z poskytnutej úverovej istiny. Žalobkyňa sa zaviazala istinu úveru, úrok z úveru a servisný poplatok, teda celkom sumu 1.290,00 € (1.000,00 € + 200,00 € + 90,00 €) zaplatiť žalovanému v 13. mesačných splátkach, a to prvé tri mesačné splátky vo výške po 5,00 € a ďalej v pravidelných 10. mesačných splátkach vo výške po 187,50 € (istina vo výške 78,43 %, úrok vo výške 14,51 % a servisný poplatok vo výške 7,06 % z každej jednotlivej splátky). Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 10. deň po poskytnutí úveru a každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Ide o zmluvu o úvere uzavretú podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Napriek tejto skutočnosti bolo potrebné posúdiť Zmluvu podľa príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z., pretože sa jednalo o poskytnutie úveru, kde žalovaný ako veriteľ vystupoval ako právnická osoba, ktorá poskytovala spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti (§ 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z.) a žalobkyňa vystupovala

ako spotrebiteľ, teda fyzická osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania (§ 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z.). V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že hoci má zmluva o spotrebiteľskom úvere charakter absolútneho obchodu, neprestáva byť zmluvou spotrebiteľskou. Pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré predstavujú širší pojem, má z hľadiska aplikovateľnosti absolútnu prednosť Občiansky zákonník, keďže aplikácia Obchodného zákonníka prichádza do úvahy až po uplatnení spotrebiteľského práva. Inými slovami musí z hľadiska poradia aplikovateľnosti v prípade spotrebiteľských zmlúv Obchodný zákonník celkom alebo z časti ustúpiť nutnej prioritnej aplikácii spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle, tzn. aplikácii Občianskeho zákonníka. Normy obchodného práva sú totiž v prípade spotrebiteľských zmlúv použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá tu má z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisoch vydaných na jeho vykonanie a v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

24. Žalobkyňa ešte pred podaním žaloby, a to dňa 13.02.2015, predmetný úver predčasne splatila.

25. Žalobkyňa sa žalobou (po pripustení zmeny petitu jej pôvodnej žaloby) domáhala určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. K220142051 zo dňa 26.06.2014 z toho dôvodu, že Zmluva neobsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v platnom znení a obsahuje neprijateľné podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to najmä v Zmluve nie je uvedená výška RPMN, v Zmluve sú nesprávne a zmatečne určené výšky poplatkov, nie je v nej uvedená a ani bližšie určená adresa, kde je možné podať reklamáciu alebo sťažnosť, obsahom Zmluvy nie sú ustanovenia týkajúce sa nesplácania spotrebiteľského úveru, splatenia úveru pred lehotou splatnosti, spôsobu zániku záväzku a mnohé ďalšie.

26. Súd taktiež skúmal, či žalovaný pri uzavretí Zmluvy so žalobkyňou postupoval podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť žalobkyne splácať spotrebiteľský úver a za týmto účelom vyzval právneho zástupcu žalobcu výzvou zo dňa 21.10.2021, aby najneskôr do termínu pojednávania v danej veci, teda do 16.11.2021, predložil súdu všetky dôkazy, na základe ktorých je žalovaný schopný preukázať, že si pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalobkyňou, ktorá je predmetom tohto sporu, riadne splnil svoju povinnosť posúdiť schopnosť žalobkyne splácať spotrebiteľský úver, teda že skúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť žalobkyne splácať poskytovaný spotrebiteľský úver s prihliadnutím na dobu, na ktorú sa spotrebiteľský úver poskytoval, na výšku poskytovaného spotrebiteľského úveru a na príjem žalobkyne, najmä teda predložiť súdu dôkazy, z ktorých je preukázateľné, že skúmal všetky príjmy žalobkyne, všetky výdavky žalobkyne, rodinný stav žalobkyne, a že nahliadol do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch za účelom posúdenia schopnosti žalobkyne poskytovaný úver splácať.

27. Tento pokus súdu sa však minul účinku, pretože právny zástupca žalobcu na túto výzvu súdu žiadnym spôsobom nereagoval.

28. V intenciách názoru odvolacieho súdu je zrejmé, že v konaní sa neposudzuje priamo neplatnosť zmluvy o úvere alebo jej časti, ale vzhľadom na znenie zákona o spotrebiteľských úveroch sa posudzuje len splnenie podmienok na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, avšak z dôvodu rozporu zmluvy so zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, z dôvodu neplatnosti zmluvy.

29. Ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch odkazuje ako osobitný predpis na možnosť podania žaloby podľa § 137 písm. c) a d) CSP, v zmysle ktorého žalobu možno považovať za podanú na základe osobitného predpisu, ktorým je v posudzovanej veci Zákon o spotrebiteľských úveroch, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Ide teda o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva a nie je potrebné tvrdiť ani preukazovať naliehavý právny záujem (v tejto súvislosti pozri rozsudok NS SR sp. zn. 6 Cdo/127/2017).

30. Čo sa týka povinnosti žalovaného postupovať pri uzavretí Zmluvy so žalobkyňou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť žalobkyne splácať spotrebiteľský úver v tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Súdného dvora z 27.03.2014, LCL Le Crédit Lyonnais proti Fasihovi Kalhanovi, C-565/12, v ktorom tento uviedol, že najmä

na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity spotrebiteľa, a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov, ktorí sa takého správania dopustia. Vzhľadom na dôležitosť tohto cieľa, ktorým je zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľov pred nezodpovedným uzatváraním zmlúv o úvere, ktoré prekračujú ich finančné možnosti a mohli by viesť k ich platobnej neschopnosti, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, body 52. a 53).

31. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, tzn. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Ak by pre splnenie zákonných podmienok uvedených v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti. Veriteľ je v zmysle ustanovení § 7 a § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezavazuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

32. Žalovaný ani napriek výzve súdu nepredložil v spore vôbec žiadne dôkazy (napr. dôkazy o tom, že skúmal všetky príjmy a výdavky žalobkyne, jej rodinný stav, report zo Sociálnej poisťovne a report zo SRBI), z ktorých by mal súd preukázať, že žalovaný bonitu žalobkyne riadne skúmal.

33. Vzhľadom na uvedené vychádzajúc z doterajších výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalovaný ako veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalobkyne ako spotrebiteľa. Neskúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o výdavkoch a celkovej sociálno-ekonomickej situácii žalobkyne v rozpore s odbornou starostlivosťou je možné považovať za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 11 ods. 2 druhá veta zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a preto súd dospel k záveru, že Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. K220142051 zo dňa 26.06.2014 je potrebné považovať za bezúčinnú a bez poplatkov podľa citovaného § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

34. Súd taktiež skúmal, či žalovaný pri uzavretí Zmluvy so žalobkyňou postupoval podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a zistil, že v Zmluve nie je uvedená adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 9 ods. 2 písm. c), jednoznačne (uvedením konkrétneho dátumu) doba trvania Zmluvy a termín jej konečnej splatnosti (§ 9 ods. 2 písm. f), ročná percentuálna miera nákladov vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia Zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. j) a ani priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na predmetný spotrebiteľský úver platná ku dňu podpisu Zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. y), a preto súd dospel k záveru, že Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. K220142051 zo dňa 26.06.2014 je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1, písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

35. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni, ktorá mala v spore plný úspech, náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

38. Súd rozhodne o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Senica.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku.